

TRONG NGÀY ĐỨC GIÊ-HÔ-VA XÉT ĐOÁN

Kinh Thánh: Ê-sai 3:13-4:6

“**13** Đức Giê-hô-va dấy lên đặng biện luận, Ngài đứng mà xét đoán các dân. **14** Đức Giê-hô-va xét đoán các trưởng lão của dân Ngài với các quan trưởng nó: Ấy chính các người là kẻ đã nuốt vườn nho; của cướp bóc kẻ nghèo đang ở trong nhà các người! **15** Các người có ý gì mà đè ép dân ta, giày vò mặt kẻ nghèo khó? Chúa, là Đức Giê-hô-va vạn quân, phán vậy. **16** Đức Giê-hô-va lại phán rằng: Vì những con gái Si-ôn kiêu ngạo, ngóng cổ bước tới, liếc mắt trêu người, vừa đi ông ẹo, vừa khua động tiếng dưới chân, **17** nên Chúa sẽ làm cho đỉnh đầu con gái Si-ôn đóng vảy, và Đức Giê-hô-va sẽ lột trường chúng nó. **18** Trong ngày đó, Chúa sẽ cắt những vòng mắt cá họ trang sức đi, cái lưới và cái cài; **19** hoa tai, xuyên và lúp; **20** mào, chuyền mắt cá, nịt lưng, hộp hương và bùa đeo; **21** cà rá và khoen đeo mũi; **22** áo lễ, áo lá rộng, áo choàng, túi nhỏ; **23** gương tay, vải mỏng, khăn bịt đầu và màn che mặt. **24** Sẽ có mùi hôi hám thay vì thơm tho; dây tói thay vì nịt lưng; đầu sói thay vì tóc quăn; bao gai quấn mình thay vì áo dài phấp phới; dầu phỏng thay vì sắc đẹp. **25** Lính chiến người sẽ ngã dưới gươm, những kẻ anh hùng người sẽ bị tử trận. **26** Các cửa nó sẽ than khóc và thăm sâu; nó vắng vẻ ngòi trên đất.

1 Trong ngày đó, bảy người nữ sẽ bắt lấy một người nam, và nói rằng: Chúng tôi ăn bánh của mình, mặc áo của mình; chỉ xin cho phép chúng tôi mang danh người; hãy cắt sự xấu hổ của chúng tôi đi. **2** Trong ngày đó, chồi của Đức Giê-hô-va sẽ làm đồ trang sức vinh hiển của những kẻ sót lại trong Y-sơ-ra-ên, sản vật dưới đất sẽ làm sự tốt đẹp cho chúng nó. **3** Phàm những kẻ còn lại Si-ôn, những kẻ sót lại ở Giê-ru-sa-lem, tức là những kẻ ở Giê-ru-sa-lem được chép vào sổ người sống, thì sẽ được xưng là thánh; **4** khi Chúa đem thần công bình cùng thần thiêu đốt mà rửa sự ô uế của những con gái Si-ôn, tẩy sạch huyết Giê-ru-sa-lem khỏi giữa nó. **5** Trên khắp nơi núi Si-ôn, trên khắp các hội nó, Đức Giê-hô-va sẽ dựng lên một đám mây bọc khói trong ban ngày, và ngọn lửa soi sáng trong ban đêm. Vì một cái màn sẽ che cả sự vinh hiển: **6** sẽ có trại làm bóng mát tránh nắng ban ngày, và dùng làm nơi núp chỗ đụp cho khỏi gió táp mưa sa.”

Gợi ý bài học: Phân đoạn hôm nay bắt đầu bằng hình ảnh Đức Chúa Trời đứng lên để xét xử: “Đức Giê-hô-va dấy lên đặng biện luận, Ngài đứng mà xét đoán các dân.” Trước đó, Đức Chúa Trời đã dùng tiên tri Ê-sai để công bố tội lỗi của Giu-đa. Nhưng giờ đây, chính Ngài đứng lên với tư cách là Đấng phán xét. Ngài trực tiếp đưa dân sự ra trước tòa công chính của mình. Đây là một hình ảnh rất mạnh mẽ. Đức Chúa Trời không bao giờ làm ngơ trước sự đau khổ của người bị áp bức. Ngài đứng lên bênh vực họ, xét xử những kẻ làm điều bất công và bày tỏ sự công chính của Ngài.

Những người đầu tiên Đức Chúa Trời quả trách là các trưởng lão và những người lãnh đạo dân sự. Họ được đặt vào vị trí phải chăm sóc, bảo vệ và dẫn dắt dân Chúa. Tuy nhiên, thay vì chăm sóc vườn nho, họ lại phá hủy nó. Thay vì bảo vệ người nghèo,

họ lại chiếm đoạt tài sản của họ. Đức Chúa Trời phán: “Ấy chính các ngươi là kẻ đã nuốt vườn nho; của cướp bóc kẻ nghèo đang ở trong nhà các ngươi! Các ngươi có ý gì mà đè ép dân ta, giày vò mặt kẻ nghèo khó?” “Vườn nho” ở đây tượng trưng cho dân thuộc về Đức Chúa Trời. Những người lãnh đạo chỉ là những người được giao trách nhiệm chăm sóc vườn nho ấy. Nhưng họ đã hành động như thể dân sự thuộc về mình và dùng quyền lực để phục vụ lợi ích cá nhân. Đối với Đức Chúa Trời, công lý không chỉ là một chuẩn mực đạo đức xã hội. Công lý bắt nguồn từ chính bản tính của Ngài. Đức Chúa Trời là Đấng yêu thương, bênh vực người yếu thế và không bỏ qua sự áp bức. Bởi vậy, cách một người đối xử với người nghèo, người yếu thế và người không có khả năng tự bảo vệ bày tỏ rất rõ tình trạng thuộc linh của người ấy. Người lãnh đạo càng có quyền lực bao nhiêu thì trách nhiệm trước mặt Đức Chúa Trời càng lớn bấy nhiêu. Chúa sẽ hỏi họ đã sử dụng quyền lực để phục vụ hay để áp bức; để nâng đỡ người khác hay để làm giàu cho chính mình.

Từ câu 16, sự chú ý được chuyển sang “những con gái Si-ôn”. Thoạt nhìn, chúng ta có thể nghĩ đây là một chủ đề hoàn toàn mới. Nhưng thật ra, phân đoạn này vẫn tiếp tục nói về lòng kiêu ngạo và sự suy đồi của xã hội Giê-ru-sa-lem. Trước đó, Đức Chúa Trời quở trách sự kiêu ngạo và bất công của các nhà lãnh đạo. Giờ đây, Ngài phơi bày một phương diện khác của xã hội thượng lưu Giê-ru-sa-lem qua hình ảnh các con gái Si-ôn. Họ được mô tả là “bước đi ngóng cổ bước tới, liếc mắt trêu ngươi, vừa đi ồng ẹo, vừa khua động tiếng dưới chân” Những hình ảnh này không đơn thuần chỉ trích việc ăn mặc đẹp hoặc chăm sóc ngoại hình. Điều Đức Chúa Trời xét đoán là lòng kiêu ngạo ẩn phía sau vẻ hào nhoáng ấy. Họ dùng sự giàu có, quần áo và đồ trang sức để tôn cao bản thân. Trong khi người nghèo bị áp bức và dân sự đang suy sụp, tầng lớp giàu có vẫn phô trương sự xa hoa như thể không có điều gì đáng quan tâm ngoài vẻ đẹp và địa vị của mình. Vì vậy, Đức Chúa Trời tuyên bố sẽ cắt đi từng điều họ đang tự hào. Thay cho mái tóc đẹp sẽ là đầu đóng vảy. Thay cho hương thơm sẽ là mùi hôi. Thay cho y phục lông lầy sẽ là áo vải thô. Thay cho vẻ đẹp sẽ là sự hổ thẹn. Bản văn liệt kê rất chi tiết những đồ trang sức và y phục của họ. Tuy nhiên, Đức Chúa Trời không phán xét một món trang sức chỉ vì nó đẹp. Ngài phán xét tấm lòng dùng những thứ ấy để khoe khoang, tự nâng mình lên và tìm kiếm giá trị ngoài Ngài. Vấn đề không nằm ở vẻ đẹp bên ngoài, nhưng ở chỗ con người có dùng vẻ đẹp ấy để tôn cao mình và xem thường người khác hay không.

Từ câu 25, sự phán xét đã được công bố bắt đầu xuất hiện trong thực tế. Những người đàn ông và các chiến sĩ sẽ ngã xuống trong chiến tranh. Các công thành sẽ than khóc. Thành phố vốn từng đông đúc và phồn vinh sẽ trở nên hoang tàn, ngời cô độc trên đất. Ê-sai 4:1 mô tả một cảnh tượng đau lòng: bảy người phụ nữ cùng bắt lấy một người đàn ông và nói rằng họ sẽ tự lo thức ăn, quần áo, chỉ xin được mang tên người ấy để sự hổ thẹn của mình được cất khỏi. Những người phụ nữ trước đó từng khoe khoang vẻ đẹp, trang sức và sự sang trọng giờ đây không còn gì để tự hào. Vì chiến tranh khiến nhiều người đàn ông thiệt mạng, ngay cả việc lập gia đình cũng trở nên khó khăn. Sự phán xét đã đảo ngược hoàn toàn trật tự mà họ từng quen thuộc.

Những người từng sống trong dư dật giờ phải bám víu để sinh tồn. Những điều từng được xem là biểu tượng của danh dự và vẻ đẹp đều biến mất. Đó là đỉnh điểm của sự phán xét được mô tả ở phần cuối chương 3 và đầu chương 4. Nếu phân đoạn dừng lại tại đây, tất cả dường như chỉ còn là sự hoang tàn và tuyệt vọng. Nhưng câu chuyện không kết thúc như vậy.

Ê-sai 4:2 mở ra một sự chuyển biến bất ngờ: “Trong ngày đó, chồi của Đức Giê-hô-va sẽ làm đồ trang sức vinh hiển của những kẻ sót lại trong Y-sơ-ra-ên, sản vật dưới đất sẽ làm sự tốt đẹp cho chúng nó.” Cụm từ “trong ngày đó” thường xuất hiện trong sách Ê-sai. Nó không chỉ nói về một ngày nào đó trong tương lai, nhưng nói đến thời điểm Đức Chúa Trời hành động để hoàn tất mục đích của Ngài. Vừa trước đó, “Trong ngày đó” là ngày phán xét. Nhưng bây giờ, chính trong ngày đó cũng trở thành ngày phục hồi. Điều này cho thấy sự phán xét và phục hồi của Đức Chúa Trời không phải là hai câu chuyện hoàn toàn tách biệt. Sự phán xét dọn đường cho sự thanh tẩy, và sự thanh tẩy mở ra một khởi đầu mới đó là sự phục hồi. Con người từng tự tạo nên vẻ đẹp bằng quần áo, trang sức, sự giàu có và địa vị. Nhưng tất cả những vẻ đẹp ấy đã sụp đổ trước sự phán xét. Tuy nhiên, Đức Chúa Trời không từ bỏ vẻ đẹp. Ngài thay đổi nguồn gốc của vẻ đẹp ấy. Vẻ đẹp do con người tạo nên có thể bị mất đi, nhưng vẻ đẹp Đức Chúa Trời làm nảy sinh sẽ còn lại. Sự hào nhoáng của con người dẫn đến kiêu ngạo và sự chết, nhưng “nhánh của Đức Giê-hô-va” bày tỏ sự sống mới, sự vinh quang và niềm hy vọng đến từ Ngài. Trong bối cảnh trước mắt, hình ảnh này nói đến sự sống và sự phục hồi do chính Đức Chúa Trời khởi xướng, song song với hình ảnh “hoa lợi của đất” trong cùng câu. Về sau, hình ảnh “nhánh” tiếp tục được Kinh Thánh mở rộng và liên hệ đến Đấng Mê-si-a. Nhưng tại đây, trước hết Ê-sai đang đem đến cho dân sự tuyệt vọng một lời hứa: Đức Chúa Trời sẽ không để sự hoang tàn trở thành lời cuối cùng. Ngài sẽ khiến sự sống mới mọc lên từ nơi tưởng như chỉ còn đồ nát. Từ câu 3 đến câu 6, sự phục hồi không chỉ là việc xây dựng lại một thành phố đã bị phá hủy. Đức Chúa Trời sẽ thanh tẩy dân sự và trở lại ở giữa họ. Những người còn sót lại tại Si-ôn và Giê-ru-sa-lem sẽ được gọi là thánh. Đức Chúa Trời sẽ dùng thần công chính và thần thiêu đốt để rửa sạch sự ô uế của các con gái Si-ôn và tẩy sạch máu khỏi Giê-ru-sa-lem. Điều này cho thấy sự phục hồi thật sự không thể diễn ra nếu tội lỗi vẫn được giữ nguyên. Đức Chúa Trời không chỉ sửa chữa những hậu quả bên ngoài. Ngài xử lý sự ô uế ở bên trong. Ngài không chỉ xây lại những gì đã sụp đổ, nhưng còn thanh tẩy tâm lòng và đời sống của dân sự.

Sau khi thanh tẩy họ, Đức Chúa Trời hứa sẽ tạo nên một đám mây vào ban ngày và ánh lửa rực sáng vào ban đêm trên núi Si-ôn. Hình ảnh này nhắc chúng ta nhớ đến thời kỳ dân Y-sơ-ra-ên đi trong đồng vắng. Khi ấy, Đức Chúa Trời đã hiện diện với họ qua trụ mây ban ngày và trụ lửa ban đêm. Ngài dẫn đường, bảo vệ và bày tỏ rằng Ngài đang ở giữa dân mình. Như vậy, ở cuối sự phán xét, Đức Chúa Trời không chỉ khôi phục những gì dân sự đã mất. Ngài còn cho họ kinh nghiệm lại ân điển của cuộc xuất hành: được Ngài dẫn dắt, che chở và hiện diện ở giữa. Sự phục hồi lớn nhất không phải là Giê-ru-sa-lem có lại sự giàu có, quân đội hay vẻ đẹp cũ. Sự phục hồi

lớn nhất là sự hiện diện của Đức Chúa Trời trở lại giữa dân Ngài. Vẻ đẹp con người tự tạo nên đã biến mất, nhưng vẻ đẹp Đức Chúa Trời làm nảy sinh vẫn còn. Đó là lý do chúng ta vẫn có thể hy vọng sau sự phán xét, đứng dậy sau thất bại và hướng mắt về Đức Chúa Trời giữa những hoàn cảnh tưởng chừng tuyệt vọng.

Bài học cho đời sống hôm nay: Khi đời sống bị biến động, điều đầu tiên chúng ta thường nhìn thấy là những gì mình đang mất đi. Chúng ta đau buồn vì mất tiền bạc, công việc, địa vị, mối quan hệ, sức khỏe hoặc sự ổn định. Nhưng qua Ê-sai, Đức Chúa Trời mời gọi chúng ta đi sâu hơn một bước. Trước khi hỏi: “Tại sao những điều này bị biến động?”, chúng ta cần hỏi: **“Tôi đã nương cậy điều gì nơi Đức Chúa Trời?”** Đôi khi Chúa cho phép những điều chúng ta tin cậy bị lay động để tấm lòng chúng ta quay trở lại với Ngài. Không phải mọi khó khăn đều là hình phạt trực tiếp cho một tội lỗi cụ thể. Tuy nhiên, bất cứ khi nào đời sống bị biến động, chúng ta đều có cơ hội xem xét lại nền tảng của lòng mình. Có thể chúng ta đã dùng tiền bạc để tìm kiếm cảm giác an toàn. Có thể chúng ta đã dùng vẻ bề ngoài, thành tích hoặc sự công nhận của người khác để xác định giá trị bản thân. Có thể chúng ta đã dùng quyền hạn để phục vụ mình thay vì chăm sóc những người được Chúa giao phó. Có thể chúng ta đau buồn vì những điều bên ngoài sụp đổ nhưng chưa nhận ra rằng mối quan hệ với Đức Chúa Trời đã thay đổi từ trước.

Lời Chúa hôm nay mời gọi chúng ta nhìn lại:

1. Tôi có đang dùng quyền hạn hoặc vị trí của mình để phục vụ người khác không?
2. Tôi đối xử như thế nào với người nghèo, người yếu thế và người không thể đem lại lợi ích cho mình?
3. Có điều gì tôi đang tự hào đến mức chiếm lấy vị trí của Chúa trong lòng mình không?